

og oplysere må hente deres erfaringer og viden i samfundet, hvor befolkningens livsstil kan iagttages og påvirkes. Det nævnes også, at der må lægges stor vægt på det lokale forebyggende arbejde med netværk og selvhjælpsgrupper.

I direkte forlængelse heraf kommer *10 punkts programmet for voksenundervisning og folkeoplysning*, hvorefter det er hensigten at udvikle voksenundervisningen og folkeoplysningen efter et decentralt mønster, hvor deltagere, undervisere og initiativtagere får udstrakt frihed til at bestemme indhold og form.

Lovforslaget tilsigter at bidrage til at opfylde hensigterne i disse 4 programmer.

Husholdningslærere har siden århundredets begyndelse undervist unge og voksne og varetaget folkeoplysning med det meget væsentlige sigte at forbedre befolkningens ernæringsstilstand. Virksomheden er foregået i privatsfæren, på kostforplejningsområdet og i et vist omfang også inden for levnedsmiddelindustrien. Det er fortsat opfattelsen på husholdningsseminarierne og i Husholdningslærerforeningen, at husholdningslærere skal formidle viden om ernærings-, sundheds-, miljø- og forbrugerspørgsmål samt øvrige husholdningsfaglige spørgsmål.

Ved arbejdet med revisionsforslaget har Undervisningsministeriet lagt vægt på at rette uddannelsen mod ansættelse på det private arbejdsmarked, dvs. mod beskæftigelse ved produktudvikling på levnedsmiddelområdet, ved ledelse af rengøring og med rådgivning og oplysningstjeneste i levnedsmiddelindustri og detailhandel. Det må imidlertid ske uden at fjerne mulighederne for fortsat at kunne undervise på husholdningsskoler, tekniske skoler, specialarbejderskoler, i fritidsundervisningen, på daghøjskoler og produktionsskoler, i friskoler og private grundskoler m.v. Og for at kunne oplyse og vejlede i husholdningsorganisationerne, i Forbrugerrådet, ved amtslige og kommunale institutioner – og endelig ved Forbrugerstyrelsen (Husholdningsrådet) og Levnedsmiddelstyrelsen, som netop er de to statsinstitutioner, der har særlige opgaver i forbindelse med det ernæringspolitiske handlingsprogram.

Det er i øvrigt i overensstemmelse med Undervisningsministeriets almindelige uddannelsespolitik, at uddannelserne tilrettelægges på en sådan måde, at de færdiguddannede vil kunne finde beskæftigelse både i den private og i den offentlige sektor.

Revisionsarbejdet har været grebet an på den måde, at et par af ministeriets medarbejdere har besøgt husholdningslærernes arbejdsgivere, organisationer, institutioner, husholdningslærernes videreuddannelsesinstitution Specialkursus i Husholdning ved Aarhus Universitet og den europæiske vicepræsident for

International Federation for Home Economics (IFHE) og har søgt inspiration og konkrete forslag i forbindelse med tilrettelæggelse af den kommende uddannelse.

Der har endvidere været drøftelser med repræsentanter for husholdningsseminarierne, De Studerendes Råd og Husholdningslærerforeningen.

I øvrigt har man fra ministeriets side orienteret sig om uddannelsesområdet i de andre nordiske lande.

2. Hovedpunkter i lovforslaget

a. Uddannelsens formål

Uddannelsens formål efter loven af 1972 og uddannelsesbekendtgørelsen fra 1974, jf. nu bekendtgørelse nr. 210 af 10. april 1987, er, »at de studerende erhverver sig teoretiske og praktiske forudsætninger for at kunne varetage undervisnings-, vejlednings- og oplysningsopgaver i husholdnings- og forbrugerspørgsmål herunder ernæringsspørgsmål«.

Samfundsudviklingen har medført, at en række arbejder, der før i vid udstrækning blev udført i hjemmene, er overtaget af industri- og servicevirksomheder. Det skyldes en række forhold. Et stadig større udbud af varer og tjenesteydelser, et stigende privatforbrug, udvikling af bysamfund med ændrede butiks- og bolig mønstre, ændrede husstands størrelser, tendenser mod et længere skoleforløb for den enkelte, pigernes stigende uddannelsesfrekvens, gifte kvinders erhvervs mæssige beskæftigelse og kvindernes ønske om ligestilling i det hele taget.

Der er samtidig i befolkningen en stigende interesse for og bevidsthed om sundere livsstil, ligesom flere producenter, foreninger og organisationer har fremsat forslag til en ernæringspolitik og/eller udarbejdet kampagnemateriale om ernæring, sundhed og forebyggelse. Det gælder f.eks. Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Landbrugsrådet og Industrirådet, husholdningsorganisationerne, Forbrugerrådet, Statens Husholdningsråd, Levnedsmiddelstyrelsen, Hjerteforeningen, Landsforeningen til Kræftens Bekæmpelse og Astma- og Allergiforbundet.

Også med hensyn til forbrugerspørgsmål er der ny udvikling på vej. Fra 1992 vil det indre marked inden for De Europæiske Fællesskaber være en realitet. Hermed vil der være behov for nye veje inden for forbrugeroplysning, -vejledning og -undervisning om det ændrede vareudbud og den dermed ændrede situation for producent og forbruger.

Den undervisnings-, vejlednings- og informationsvirksomhed, som husholdningslærerne traditionelt har varetaget, er der altså stadig behov for. Men problemstillingerne er ændret, og arbejdet må til dels også rettes mod en bredere målgruppe, ligesom der må